

Diagnostický ústav pro mládež,
středisko výchovné péče a školní
jídlna, Brno, Veslařská 246

Minimální preventivní program

školní rok 2017/2018

Diagnostický ústav pro mládež

Vypracoval: Mgr. Roman Sed'a, školní metodik prevence

Schválila: Mgr. Renata Ježková

Základní údaje

Název: Diagnostický ústav pro mládež, středisko výchovné péče a školní jídelna Brno,

Veslařská 246, 637 00 Brno

Právní forma: Příspěvková organizace

Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

Ředitelka: Mgr. Renata Ježková.

Typ zařízení: zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče

Datum zařazení do sítě: 1. 9. 1996

Charakteristika zařízení

Diagnostický ústav pro mládež (dále jen „DÚM“) je školským zařízením pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči o děti a mládež s poruchami chování ve věku 15 až 18 let (případně do 19 - ti let). Jedná se o zařízení s celoročním nepřetržitým provozem.

Děti jsou přijímány na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově nebo ochranné výchově nebo o předběžném opatření v zájmu jejich zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání. DÚM poskytuje preventivně výchovnou péči. Vzhledem ke svému specifickému zaměření a jeho klientele působí ve sféře specifické primární prevence a v rovině sekundární a terciální se zřetelem na selektivní a indikovanou formu práce. Smyslem preventivního působení je zajištění včasnosti řešení počínajících vážnějších problémů jak jednotlivců, tak skupin a má výchovnou, obecnou i specifickou platnost v oblasti primární i sekundární prevence. Významná část preventivního působení spadá do terciální prevence, kde je snahou předcházet nebo spíše minimalizovat zdravotní nebo sociální potíže již v důsledku rizikového chování. Cílem pobytu je komplexní diagnostika dítěte spojená s terapeutickou péčí a snahou o navrácení dítěte do rodiny.

Pracoviště DÚM

- **Pracoviště ambulantní péče**

Poskytuje konzultační, poradenskou a terapeutickou pomoc dětem a jejich rodinám, které se ocitnou v obtížné životní situaci, potýkají se se vztahovými či výchovnými problémy a nejsou klienty DÚM. Tyto služby poskytuje také klientům DÚM. Těm navíc zabezpečuje následnou intervenční podporu v kontextu jejich rodiny a školy.

- **Pracoviště diagnostické (soudní /obligatorní rozhodnutí)**

Zajišťuje komplexní odborné vyšetření dětí, stanovuje diagnózu, reedukační postupy a prognózu další edukace.

- **Pracoviště výchovně vzdělávací**

Vzdělávání žáků probíhá v diagnostických třídách, které jsou nedílnou součástí 24 hodinového provozu diagnostického ústavu pro mládež. DÚM je školské zařízení, kam jsou děti umísťovány na základě soudního rozhodnutí k diagnostickému pobytu. V odpoledních hodinách do diagnostických tříd chodí i děti, které jsou v ambulantní péči, které zde tedy nejsou na pobytu (pomoc s přípravou na vyučování). U všech dětí spolupracujeme s kmenovými školami.

- **Pracoviště záchytné - péče o děti zadržené na útěku**

DÚM poskytuje po dobu nezbytně nutnou péči dětem s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou, předběžným opatřením zadržným na útěku z jiných zařízení, popřípadě z místa pobytu nebo přechodného ubytování nebo z místa podmíněného umístění mimo zařízení.

- **Pracoviště Probační a mediační služby**

DÚM je určené pracoviště probační a mediační služby (dále jen PMS), kde je možné odpracovat stanovený počet hodin alternativního trestu. Může se jednat také o děti, které nejsou na pobytu v DÚM.

- **Pracoviště sociální služeb**

Zajišťuje sociální péči o děti a podílí se na diagnostickém šetření. Sleduje aktuální stavy dětí v jednotlivých školských zařízeních ve spádové oblasti pro další spolupráci s kurátory jednotlivých oddělení sociálně právní ochrany dětí (dále jen OSPOD).

V osobních záležitostech dětí spolupracuje s pověřenými OSPOD, státním zastupitelstvím, se soudy, Policií ČR a s osobami odpovědnými za výchovu. Zároveň doprovází děti na jednání příslušných institucí.

- **Pracoviště mimoškolní**

Mimoškolní výchovně - vzdělávací činnost probíhá ve čtyřech výchovných skupinách. Vychovatelé a asistenti pedagoga zajišťují zájmovou činnost dětem, nabízí volnočasové aktivity a pravidelnou přípravu na vyučování. Organizují režimové činnosti dle denního režimu.

Analýza současného stavu:

Vzhledem k tomu, že jsme zařízení, které poskytuje péči reedukační, resocializační a preventivně výchovnou dětem, kteří projevují známky poruch chování a emocí, a u nichž se objevily v jejich sociálním vývoji negativní jevy, je výskyt rizikového chování u těchto dětí předpokládaný a výrazný.

Jedná se především o tyto jevy:

- Užívání návykových látek
- Šikana a kyberšikana
- Agrese
- Kriminalita
- Záškoláctví

Problematika návykových látek a šikanování, Nejčastější projevy rizikového chování dětí v DÚM

Nejčastější návykové látky u dětí v DÚM:

Jedná se především o marihuanu a pervitin. S intoxikovaným člověkem je vhodné mluvit spíše tiše a klidným hlasem. Tón hlasu je často důležitější než to, co říkáte. Přechodný stav po aplikaci návykové látky, vede k poruchám na úrovni vědomí, poznání, vnímání, emotivity nebo chování.

Zvládání případů zneužití drogy

Případy vyžadující okamžité řešení

- Akutní intoxikace, tělesné selhání, bezvědomí: bez ohledu jestli došlo k intoxikaci v ústavu nebo před příchodem do DÚM je nutné **vždy** přivolat lékařskou pomoc – tel. č. **155**.
- Do příjezdu lékaře je třeba se pokusit zjistit, jaká látka stav akutní intoxikace vyvolala, (imunochromatická detekce přítomnosti OPL v moči), případně jaké množství bylo požit, aplikováno. V případě bezvědomí je třeba bezodkladně poskytnout laickou první pomoc, tj. stabilizovaná poloha, zajišťující základní životní funkce. Pozor na zvracení a zapadlý jazyk.
- Svěřené dítě je třeba oddělit od kolektivu, za stálého dozoru vychovatele, udržovat ho klidu duševním i tělesným.
- Odstraňte škodlivé látky, zajistěte dostatek čerstvého vzduchu, pokud jde o užití drog v lékové formě orálně, je vhodné se pokusit vyvolat nauzeu podáním většího množství teplé slané vody, což je možné jedině když se tomu intoxikované svěřené dítě nebrání.
- Nejvhodnější postup zvolte na základě svých znalostí o dítěti a na základě svého profesionálního úsudku.
- Identifikace zakázaných látek kvalitativním imunochromatickým testem v lidské moči (Elisabeth Pharmacon). Některé druhy nelze bezpečně prokázat bez chemického rozboru. Látka by měla být za přítomnosti dalšího člena pedagogického sboru bezpečně uložena /v trezoru/ označena a zabezpečena proti zneužití. Záznam musí obsahovat zmínku o zjištěné droze, poté je nutno informovat policii.

- Právní odpovědnost – vyplývá ze zákona č.112/1998, který doplňuje zákon č.140/1961 Sb. a zákon 200/1990Sb. o přestupcích ve znění pozdějších předpisů. Ohlašovací povinnost policejním orgánům se vztahuje zejména k případům, kdy někdo:
 - Nabízí, zprostředkuje, prodá nebo jinak jinému opatří nebo pro jiného přechovává omamnou nebo psychotropní látku, prekursor nebo jed.
 - Přechovává bez povolení omamnou nebo psychotropní látku nebo jed v množství větším než malém.
 - Svádí jiného ke zneužívání jiné návykové látky než alkoholu, nebo ho v tom podporuje anebo kdo zneužívání takové látky jinak podněcuje nebo šíří.

Zvládání případů projevů šikanování

Projevy šikanování

Šikanování má ve svých projevech velice různou podobu s dopady na fyzické a psychické zdraví. Znaky můžeme rozdělit podle různých hledisek přibližně do následujících skupin:

- verbální přímé a nepřímé,
- fyzické přímé a nepřímé,
- aktivní a pasivní,
- skupinová trestná činnost,
- organizovaný zločin.

Každý pedagogický pracovník ve výchovně vzdělávacím procesu vede důsledně a systematicky děti k osvojování norem mezilidských vztahů založených na demokratických principech, respektujících identitu a individualitu dítěte a **rozvíjí zejména:**

- mezilidské vztahy a úctu k životu druhého člověka,
- respekt k individualitě každého jedince,
- jednání v souladu s právními normami a s důrazem na právní odpovědnost jedince.

Všichni pedagogičtí pracovníci by měli využívat možností osobní, společenské a morální výchovy v prevenci šikanování a prohlubovat si své znalosti a dovednosti v tomto oboru. Důležité aktivity ústavu nelze spojovat jen s určitou pedagogickou aktivitou nebo vyučováním.

Ředitelka zařízení odpovídá za systémové aktivity ústavu v oblasti prevence šikanování a agresivity. Vychází se přitom z komplexního pojetí preventivní strategie, která je ve smyslu metodického pokynu ministra k prevenci sociálně patologických jevů součástí minimálního preventivního programu ústavu.

V rámci účinné prevence šikanování je při přípravě a realizaci celoškolské strategie důležité zejména:

- Zajistit účast ústavního metodika prevence a případně i dalších pedagogů v akreditovaných kurzech k problematice šikanování. Metodik prevence bude zodpovídat za informovanost všech pedagogických pracovníků školského zařízení o dané problematice. Bude se aktivně podílet na řešení případů šikanování a napomáhat svým kolegům zvládnout základní postup a strategii při řešení konkrétních situací.
- Navázat úzkou spoluprací mezi dětmi a pedagogy a jasně vymezit možnosti oznamovat i zárodky šikanování (při zachování důvěrnosti takovýchto sdělení).
- Ve vnitřním řádu jasně stanovit pravidla chování včetně sankcí za jejich porušení.
- Seznámit pedagogy se systémem ústavu pro oznamování a vyšetřování šikany.
- Zvyšovat informovanost pedagogů v této oblasti, organizovat semináře a projektové dny s odborníky zabývajícími se danou problematikou, začleňovat témata šikany do dalšího vzdělávání učitelů a vychovatelů.
- Informovat pedagogy, děti i rodiče o tom, co dělat v případě, když se dozvědí o šikanování (např. umístit na přístupné místo kontakty a telefonní čísla na instituce, které se problematikou šikanování zabývají.
 - Spolupracovat s odbornými službami resortu školství (pedagogicko-psychologickou poradnou, střediskem výchovné péče a s dalšími odbornými pracovišti).

Některé metody řešení šikanování

Odhalení šikany bývá někdy velmi obtížné i pro zkušeného pedagoga. Nejzávažnější negativní roli při jejím zjišťování hraje strach, a to nejen strach obětí, ale i pachatelů a dalších účastníků. Strach vytváří obvykle prostředí „solidarity“ agresorů i postižených. Pro vyšetřování šikany lze doporučit strategii prováděnou v těchto krocích:

1. Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili, tzn. získání „prvotní informace“
2. O prvotní informaci provedeme zápis
3. Rozlišit zda se jedná o **šikanu** nebo **škádlení**
4. Nalezení vhodných svědků.
5. Individuální rozhovory se svědky (nikoli však konfrontace obětí a agresorů).
6. Zajištění ochrany obětem.
7. Rozhovor s agresory.

Při výbuchu brutálního skupinového násilí vůči oběti, tzv. „ústavního lynčování“ je nutný následující postup:

1. Překonání šoku pedagoga a bezprostřední záchrana oběti.
2. Domluva pedagogů na spolupráci a postupu vyšetřování.
3. Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi.
4. Pokračující pomoc a podpora oběti.
5. Nahlášení policii.
6. Vlastní vyšetřování.

Účastní-li se šikanování většina problémové skupiny, nebo jsou-li normy agresorů skupinou akceptovány, doporučuje se, aby šetření vedl odborník-specialista na problematiku šikanování

Výchovná opatření

Pro potrestání agresorů lze užít následující běžná výchovná opatření:

- Zrušení nebo změna individuálního programu.
- Převedení do jiné výchovné skupiny, typu zařízení.
- Vyrozumění policejního orgánu, došlo-li k závažnějšímu případu šikanování.
- Školské zařízení řeší tuto problematiku na základě opatření ve výchově, systému hodnocení dětí zařízení popř. programu rozvoje osobnosti dítěte, oběti šikanování se doporučuje nabídnout psychoterapeutickou péči psychiatrického nebo jiného poradenského pracoviště.

Spolupráce ústavu s rodiči svěřených dětí

Při podezření na šikanování dětí je nutná spolupráce vedení školského zařízení, a dalších pedagogických pracovníků jak s rodinou oběti, tak i s rodinou agresora. Musíme však počítat s tím, že rodiče nebudou vždy hodnotit situaci objektivně. Při jednání s rodiči dbají pedagogičtí pracovníci na taktní přístup a zejména na zachování důvěrnosti informací.

Rizikového chování v DÚM

Zdravý vývoj mladých lidí je podmíněn dobrým rodinným zázemím i dalšími sociálními vztahy mimo rodinu (dospělí, vrstevníci). Pro dobrý duševní vývoj jedince je důležitý také pozitivní vztah k sobě samému.

Oblasti rizikového chování

1. ***Rizikové chování v oblasti zneužívání návykových látek*** (nikotin, alkohol, ilegální drogy).
2. ***Rizikové chování v oblasti reprodukčního zdraví*** (předčasný sexuální život a s ním spojené střídání partnerů a riziko vzniku pohlavních nemocí, nechtěná časná těhotenství).
3. ***Rizikové chování v oblasti psychosociální*** (poruchy chování, agresivita vedoucí až ke kriminalitě, závažné ničení majetku, krádeže, deprese až suicidální jednání, chození za školu, zhoršený prospěch ve škole až vyhození ze školy, útěky z domova).

Specifická primární prevence – těžiště práce DÚM

- aktivity a programy, které jsou úzce zaměřeny na některou z konkrétních forem rizikového chování
- jsou zaměřeny na jasně definovanou cílovou skupinu
- zaměřuje se na děti, které jsou různým způsobem znevýhodněni a díky tomu jsou vůči rizikovému chování a jeho dopadům více zranitelní

Rizikovým projevy v chování dětí DÚM:

- užívání návykových látek
- šikana, kyberšikana
- agrese
- kriminalita
- záškoláctví

Cíle minimálního preventivního programu DÚM

Cílem minimálního preventivního programu je minimalizace výskytu sociálně-patologických jevů v našem zařízení a prevence rizikového chování žáků. **Hlavním cílem je vést děti k zodpovědnosti za své chování, výchově dětí ke zdravému životnímu stylu a smysluplné využití volného času.** Cílem minimálního preventivního programu je ve spolupráci s rodiči a kolegy formovat takovou osobnost dítěte, která je schopná orientovat se v dané problematice a dělat rozhodnutí, které si bude vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat sociální dovednosti. Základním východiskem programu je vytváření bezpečného prostředí.

Dalším cílem je také spolupráce se zákonnými zástupci a pracovníky OSPOD, což vede k důvěře a pocitu vzájemné odpovědnosti. Důležitost klademe také na sjednocení výchovného, odborného a vzdělávacího působení na děti napříč všemi pracovišti DÚM. Nabízíme prostor pro individuální i skupinovou práci pod dohledem a za aktivního přispění ze strany odborného personálu. Individuální a skupinová práce nezahrnuje jen sportovní vyžití ale hlavně smysluplné trávení volného času. Vedeme děti k zdravému životnímu stylu a k stanovování si reálných životních cílů, poznávání sebe sama, zvládání stresů a dovednosti řešit problémy bez pomoci návykových látek. Prohlubujeme jejich sebepojetí, prezentační a komunikační dovednosti, sebevyjádření, praktické dovednosti, empatii a podněcujeme schopnost spolupráce.

Dlouhodobé cíle:

- Bezpečné a důvěryhodné klima v DÚM
- Aktivní spolupráce s rodiči

- Účast všech pedagogických pracovníků při tvorbě funkčního preventivního programu
- Snížit experimentování s návykovými látkami
- Snížit užívání tabákových výrobků u dětí
- Minimalizace šikany, krádeží
- Systematická výuka a výchova žáků ke zdravému životnímu stylu.
- Eliminovat záškoláctví u dětí
- Snížení agresivity u dětí
- Vytvoření dostatečného zázemí k trávení volného času v prostorách DÚM.
- Podpora vlastních aktivit žáků a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností.

Krátkodobé

- Podpora pedagogických pracovníků při práci s kolektivem dětí
- Více využít osmitýdenního programu „Osmička“.
- Během celého školního roku vést monitoring rizikového chování – především na problematiku šikany, drog a kouření.
- Průběžné informování pracovníků zařízení o případných možnostech vzdělávání

Úkoly DÚM

DÚM plní dle individuálních potřeb dítěte úkoly:

- ***diagnostické*** formou pedagogicko - psychologických činností. Spočívající ve vyšetření úrovně klienta (dětí s rizikem poruch chování či již s rozvinutými projevy poruch chování a negativních jevů v sociálním vývoji) formou pedagogických a psychologických činností, na základě nichž vydá doporučení zákonným zástupcům a školám, školským zařízením.
- ***poradenské a informační*** spočívající v konzultacích a poskytování odborných informací a pomoci klientům, orgánům sociálně – právní ochrany dětí, jiným orgánům a organizacím podílejícím se na práci s dítětem a rodinou, školám a školským zařízením. Zprostředkovávání kontaktů s jinými orgány a subjekty, které se podílejí na realizaci opatření sociálně-právní ochrany dítěte, nebo za účelem zajištění dalších poradenských nebo terapeutických služeb v zájmu dítěte.

- **vzdělávací** (ve spolupráci s diagnostickými třídami DÚM) v jejichž rámci se zjišťuje úroveň dosažených znalostí a dovedností, posuzují se specifické vzdělávací potřeby dítěte v zájmu rozvoje jeho osobnosti, přiměřeně jeho věku, individuálním předpokladům a možnostem. Vzdělávací program DÚM klade důraz na všestranný rozvoj osobnosti každého jedince. Naším hlavním úkolem je pokusit se změnit negativní postoj dítěte ke vzdělávání, umožnit mu zažít úspěch, připravit žáky na jejich další pobyt a vzdělávání v některém typu zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy s vlastním vzdělávacím programem, kam budou umístěny po ukončení pobytu v diagnostickém ústavu pro mládež.
- **terapeutické** - za účelem urychlení integrace do původní rodiny.
- **výchovné a sociální**, vztahující se k osobnosti dítěte, k jeho rodinné situaci a nezbytné, sociálně – právní ochraně, podle potřeby zajišťuje zdravotní vyšetření,
- **speciálně pedagogické a psychologické** - směřující k nápravě poruch v sociálních vztazích a v chování a směřující k integraci osobnosti dítěte. Dále výchovné a sociální, vztahující se k osobnosti dítěte, k jeho rodinné situaci a nezbytné sociálně právní ochraně dítěte
- **koordinační**, kdy speciální pedagogové a psychologové poskytují metodickou a odbornou pomoc
- **organizační** související s doporučení z hlediska umístění dětí do zařízení

Cílové skupiny oblasti minimálního preventivního programu:

- **Děti ve věku 15 až 18 let (případně do 19 - ti let)** – děti umístěné na základě předběžného opatření či rozhodnutím o ústavní výchově. Participují na přípravě programu.
- **Ředitelka zařízení** - odpovědnost za podporu, vytváření a realizaci minimálního preventivního programu (dále jen MPP). Vytváří podmínky pro realizaci prevence, během školního roku sleduje efektivitu prevence rizikového chování. Sleduje problémy v kontextu celého zařízení. Spolupracuje se statutárním zástupcem.
- **Školní metodik prevence** - koordinuje přípravy a realizace MPP, V případě potřeby zprostředkovává a zajišťuje komunikaci a jednotný postup v rámci realizace MPP napříč všemi pracovišti (vyhláška č. 72/2005 Sb., příloha č. 3 – standardní činnosti

ŠMP). Podílí se na vzdělávání pracovníků DÚM v oblasti prevence, zajišťuje hodnocení MPP, spolupracuje s odbornými pracovníky v zařízení DÚM. Spolupracuje s jinými organizacemi v regionu, s oblastním metodikem prevence, spádová poradna atp. – odborná podpora a pomoc

- **Psychologové, speciální pedagogové/etopedi** – zajišťují individuální a skupinové intervence, dávají doporučení, jak s dítětem nadále pracovat. Úzce spolupracují s vychovateli a pedagogy DÚM. Nabízí také konzultace rodičům.
- **Pedagogové diagnostických tříd** – Věnují se v rámci výuky rozvoji kompetencí žáků v oblasti sociální dovedností, učí podle principů a metod v rámci koncepce školy. Jednotliví učitelé začleňují preventivní témata do výuky jednotlivých předmětů (VP), dále s dětmi provádí projektové dny, vedou děti ke zdravému životnímu stylu. Učitel věnuje pozornost žákům, registruje signály o možném problému žáka a hledá příčiny a vhodné formy nápravy. Pokud je třeba, spolupracují s vychovateli a pedagogy DÚM.
- **Vedoucí vychovatel** – v případě nutnosti řeší vzniklý problém a hledá společné strategie – úzká spolupráce napříč všemi pracovišti. Zajišťuje v případě potřeby selektivní prevenci, při práci se skupinou nebo při individuální intervenci.
- **Odborní vychovatelé, asistenti pedagoga** - začleňují preventivní témata v rámci realizace mimoškolních aktivit v souladu s celoročním plánem výchovných činností, vedou děti ke zdravému životnímu stylu.
- **Rodiče** – jsou informováni o programech a jsou seznámeni se strategií a filozofií DÚM.

Strategie v oblasti prevence rizikového chování:

Minimální preventivní program je dlouhodobý program, zaměřený na výchovu dětí ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností. Dále je založen na podpoře vlastní aktivity dětí, pestrosti forem preventivní práce, zapojení pedagogů z diagnostických tříd, odborníků z vychovatelského a psychologicko – etopedického pracoviště.

Naší strategií je zajistit odborné a průběžné vzdělávání školního metodika prevence, ostatních pedagogických i nepedagogických pracovníků dle pokynů MŠMT - vypracovat manuály a

metodické postupy pro řešení krizových situací. Snažíme se o pravidelnou spolupráci se zákonnými zástupci a pracovníky OSPOD.

Pedagogičtí pracovníci v zařízení DÚM vykonávají vzdělávací, výchovně - pedagogickou, psychologickou nebo speciálně pedagogickou činnost. Cílem je vybudování vzájemné důvěry mezi dítětem a pedagogickým pracovníkem. Naší snahou je, aby se dítě cítilo bezpečně a mohlo se na kohokoliv obrátit s pocitem, že jeho názor bude respektován. Při řešení problémů je pedagogický pracovník otevřen komunikaci s dítětem, s rodičem, širší rodinou, ostatními pracovníky a příslušnými orgány.

Významná část preventivního působení spadá do **terciální** prevence, kde je snahou předcházet či minimalizovat zdravotní nebo sociální potíže již v důsledku rizikového chování.

Metody a formy podporující prevenci v DÚM

Principy efektivní a vyhodnotitelné prevence jsou založeny na soustavnosti a dlouhodobosti, aktivitě, přiměřenosti, názornosti, uvědomělosti. Při výuce lze použít různých metod a forem práce, např. forma her, pohádek, příběhů, besed, skupinových her, řešení modelových situací, skupinová práce, projektové vyučování, dramatická výchova aj.

V zařízení DÚM prevenci zaměřujeme na rozpoznání experimentování s návykovými látkami (legální a nelegální návykové látky, rizikových stravovacích návyků vedoucích k poruchám příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie), šikanování, násilného chování, týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání, ohrožování výchovy dítěte,

Děti jsou informováni o svém pokroku i nedostatcích. Je oceňováno úsilí dítěte a míra jeho pokroku bez srovnávání s výkonem ostatních. Je podporován jeho individuální talent a zájem.

Metody a formy:

- ***Spolupráce*** s pracovníky OSPOD, Policíí České republiky, rodiči, pracovníky DÚM
- ***Pravidelná*** metodická setkání, kazuistické semináře pracovníků DÚM
- V rámci možností ***neustálé vzdělávání*** v oblasti prevence rizikových projevů chování (kurzy, semináře, workshopy, konference, atp.)
- ***Pravidelné*** ranní komunity
- ***Návštěvní neděle*** pro rodiče je-li třeba
- ***Vytvoření zdravého klimatu*** vede k pocitu bezpečí v zařízení

- **Schránka důvěry**, pomáháme dětem vybudovat si důvěru v sebe, ve vlastní síly, pozitivní vztah k okolnímu světu.
- **Podpora zdravého životního** stylu, tj. harmonickou rovnováhu tělesných a duševních funkcí s pocitem spokojenosti, chuti do života, tělesného i duševního blaha (výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, správná výživa a pohybové aktivity)
- **Organizování akcí** směřujících k oživení klimatu ve škole a zábavnou formou zpříjemnění školního prostředí (tematické dny, sportovní akce, víkendové výjezdy atd.)
- **Aktivity a programy** zaměřeny na specifika předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků.
- Zapojení se do vyhlášených **projektů** v rámci MŠMT.
- **Projektové dny**, semináře, přednášky na témata sociálně patologické jevy
- **Nabídka** konzultačních hodin školního metodika prevence
- Zaměření **pozornosti na projekty** prevence drogových závislostí, konzumace alkoholu, vandalismu, rasismu, násilí, komerčního sexuálního zneužívání apod.
- **Široká nabídka volnočasových aktivit**, kulturní programy (kina, divadla, sport...)
- **Účast ve výtvarných, sportovních a jiných soutěžích**

Seznam vybraných kontaktů, kde je možno hledat další pomoc a radu

Kyberšina: www.seznamsebezpecne.cz

SEZNAM KONTAKTŮ PRO KLIENTY - PROBLEMATIKA SOC. PAT.JEVŮ A JINÉ

Instituce	Činnost	Adresa	Kontakty
DROGY			
PPP Brno - Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti	primární a sekundární prevence závislosti – preventivní programy pro školy, individuální konzultace s klienty, odpolední aktivity	Sládkova 45, 613 00 Brno	548 526 802 723 252 765 fax: 548 529 350 sladkova@pppbrno.cz www.poradenskecentrum.cz
Sdružení a nadace Podané ruce	primární, sekundární a terciální prevence drog.závislostí, K-centrum, DPS, psychiatrická ambulance, doléčovací centrum, podporované zaměstnání, drogové služby ve vězení	K- centrum Drug Azyl - Vídeňská 3, 639 00 Brno	543 249 343 drugazyl@podaneruce.cz
		Terénní práce - Vídeňská 3, 639 00 Brno	543 210 802 extc@podaneruce.cz
		Centrum prevence Hapalova 22, 621 00 Brno	549 211 278 prevcentrum@podaneruce.cz
		DPS - Hapalova 22, 621 00 Brno	541 227 704 elysium@podaneruce.cz
		Elysium	541 227 704, 777 916 000 psychiatricka.ambulance@podaneruce.cz
		Psychiatrická ambulance – Hapalova 22, 621 00 Brno	545 247 535 (klapka 108)
	Podporované zaměstnání – Pasáž Francouzská 36, 602 00 Brno	545 247 542 vezeni@podaneruce.cz	
	Drogové služby ve vězení	545 246 690 jamtana@podaneruce.cz	
	Doléčovací centrum Jamtana – Franzouzská 36, 602 00 Brno		
ALKOHOL, GAMBLING, (drogy) www.plbohnice.cz/nespor			
MOAT (městská ordinace AT)	alkohol, gambling,drogy (ambulantně)	Masarykova 37, 602 00 Brno	542 214 220 (drog.záv. - Dr. Novák)
Teen Challenge	kontaktní centrum,bezplatné poradenství - alkohol, automaty, i rodinní příslušníci	Pekařská 12, 602 00 Brno	777 179 363 brno@teenchallenge.cz
Sdružení A-klubů	nízkoprahové zařízení, alkohol.poradna, soc.poradenství rekvalifikační kurzy, pomoc v krizi,volnočasové aktivity	Křenová 62a, 602 00 Brno	541 24 72 33 akluby@akluby.cz www.akluby.cz
LINKA DŮVĚRY AK	anonymní linka důvěry Aklubů		LINKA DŮVĚRY AK linka.duvery@akluby.cz 603 487 867 545 241 301
Občanské sdružení Lotos	doléčovací program – alkohol.záv. byt „na půl cesty“ (nad 18 let)	Výstavní 24 603 00 Brno	543 255 383 739 087 588
Centrum soc.prevence - Lotos	soc.poradenství, dluhové	Dvořákova 13	543 255 383

	poradenství, pomoc při hledání práce	602 00 Brno	739 060 350
Anonymní AT linka s celorepublikovou působností	Linka pomoci		235 311 791 724 307 775 www.atlinka.cz
Psychiatr MUDr. Novotná Jana	psychiatr	Jugoslávská 13	543210848
MUDr. Mgr. Šob Jiří	psychiatr	Charbulova 92	548 525 784
AIDS a nemoci			
Národní linka prevence AIDS – zelená linka	bezplatné telefonické poradenství		800 144 444
AIDS Centrum FN Bohunice	informační klinika	Jihlavská 20 ,639 00 Brno FN Bohunice	547 192 276
Zdravotní ústav – centrum klinických laboratoří	odběry a poradna HIV/AIDS	Gorkého 6, 602 00 Brno	541 421 216 (ZÚ celý 211) www.zubrno.cz
Informace a anonymní poradenství k onemocnění žloutenkou			800 33 11 22 www.zloutenky.cz
PSYCHIATRICKÉ LÉČEBNY			
Psychiatrická léčebna Černovice MUDr. Pokora	- alkohol, drogy, gambling - anonym. porad. alkohol, drogy - ambulance i hospitalizace	Húskova 2, 618 00 Brno	548 123 111 spojovatelka sekretariat@plbrno.cz odd léčby závislostí klapka 304 detox klapka 339 příjem klapka 350 www.plbrno.cz
Psychiatrická léčebna Bohunice	- krizové centrum - anorexie, bulimie - alkohol	Jihlavská 20, 639 00 Brno	547 191 111 spojovatelka 532 232 078 krizové centrum 547 212 333 linka naděje
KOURENÍ www.prestantekourit.cz			
Zdravotní ústav – Centrum zdravotnických služeb	poradna odvykání kouření, poradna pro zdravý životní styl, preventivní medicína, ochrana zdraví	Stará 25, 613 00 Brno	545 425 363
Telefonní linka pro odvykání kouření s celorepublikovou působností	v pracovní dny 12,00 - 20,00 hodin		844 600 500
Brno, Centrum léčby závislosti na tabáku	Ostatní Klinika nemocí plicních a tuberkulózy	Fakultní nemocnice Brno - Bohunice Jihlavská 20, Brno, 602 00	532 233 198
DĚTI, MLÁDEŽ (+ matky) www.detskaprava.cz			
Středisko soc.pomoci dětem	krizové centrum a stanice pečovatelské služby, azylové ubytování	Hapalova 4. 621 00 Brno	541 229 298
Dětské krizové centrum SPONDEA, o.p.s.	krizová tel. a int.linka, osobní kriz.pomoc, azyl, pobyt (i matek s dětmi),poradenství, terapie, děti a mládež 3-26 let,	Sýpka 25, 613 00 Brno – Černá pole	541 235 511, (608 118 088 - 24h denně) krizovapomoc@spondea.cz
Dětská nemocnice	klinická psychologie PhDr. Pilát Milan	Černopolní 9, 602 00 Brno	532 234 111
RATOLEST	preventivní práce s rizik.mládeží 15-19 let, streetwork	Kozí 2 602 00 Brno	545 243 839 605/269 688 ratolest@ratolest.cz
Bílý kruh bezpečí	znásilnění, pohlavní zneužívání domácí násilí, oběti a svědci trestných činů, přepadení	Slovinská 41, 612 00 Brno	257 317 110 (NONSTOP) www.bkb.cz 541 218 122 bkb.brno@bkb.cz
Linka DONA	pomoc osobám ohroženým domácím násilím		251 511 313 www.donalinka.cz

Bílý dům	Centrum dětských odborných zdravotnických služeb -psychologie,psychiatrie, gynekologie	Žerotínovo náměstí 4/6, 602 00 Brno	533 302 111 info@cdozs.cz www.cdozs.cz
Liga lidských práv	centrum POD poradna pro ženy v tísní legislativa ...	Burešova 6, 602 00 Brno	545 210 446 brno@llp.cz www.llp.cz
Magdalenium	pomoc obětem domácího násilí azylový dům s utajenou adresou skupinová psychoterapie		776 718 459 (nonstop) magdalenium2@centrum.cz www.magdalenium.cz
Fond ohrožených dětí		Francouzská 58, 602 00 Brno	545 215 105
Linka vzkaz domů	dítě na útěku na útěku		800 111 113
Modrá linka	linka důvěry pro děti a mládež	Poradny – Plovdivská 8, 616 00 Brno	549 24 10 10 608/90 24 10 help@modralinka.cz
Dětský diagnostický ústav	ambulantní poradenství pro děti (s poruchami chování) a jejich rodiče	DDU: Hlinky 140, 603 69 Brno SVP: G.Preisové 8, 616 00 Brno	543 21 22 18 549 240 166 svp.brno@volny.cz
Diagnostický ústav středisko výchovné péče	výchovné problémy – děti a mládež (SVP)	Veslařská 246 SVP, 637 00 Brno Spec.ped: paní Landová	543 216 685 svp.veslar@volny.cz 543 23 62 35
Utajené porody	Linka pro ženy, které tají těhotenství nebo už tajně porodily		776 833 333
Na počátku	azylový dům pro těhotné ženy v tísní	Soběšická 60 614 00 Brno	548 221 405
Linka bezpečí			116 111 vzkaz domů 800 111 113 rodiče 840 111 234 pomoc@linkabezpeci.cz www.chat.linkabezpeci.cz
Domov Svaté Markěty	pro matky s dětmi v tísní	Staňkova 47, 602 00 Brno	549 122 962 (965)
Domov pro matky s dětmi	pro matky s dětmi v tísní	Heyrovského 11, 635 00 Brno	546 210 763
Domov pro matky s dětmi	pro matky s dětmi v tísní	T.Novákové 62a, 621 00 Brno	549 273 559 dmd_tn@volny.cz
Policejní skupina „domácí násilí“		Běhounská 1, 602 00 Brno	974 624 001-4 974 624 006-12 (6 – 22h)
JINÉ			
CSS, p.o. Centrum sociálních služeb	spravuje zařízení soc.služeb	Tábor 22, 616 00 Brno	541 421 911 - ústředna info@cssbrno.cz
Občanské sdružení Anabell	pomoc nemocným anorexií a bulimií	Bratislavská 2, 602 00 Brno	542 214 014 602 766 542 posta@anabell.cz 848 200 210 celorep.linka
DROM – romské středisko		Bratislavská 41, 602 00 Brno	545 211 576 drom@drom.cz
Dialog - občanská poradna	občansko-právní poradna	Nerudova 7 602 00 Brno	541 552 411 poradna.dialog@volny.cz
Trialog – poradenské centrum	občansko-právní poradna	Orlí 20, 602 00 Brno	542 221 499 542 211 619 op@trialog.brno.cz
Občanská poradna	občansko-právní poradna	Anenská 10, 602 00 Brno	545 241 828 545 244 657 poradna.brno@volny.cz

Manželské a rodinné poradny	pomoc v partnerských a rodinných problémech	Buzkova 43, 615 00 Brno Táborská 198, 615 00 Brno Sejkorova 6, 636 00 Brno – paní Pšíkalová Bethesda: Starobrněnská 7, 602 00 Brno	548 533 290 548 539 271 548 426 611 542 214 547
Linka psychopomoci			224 214 214 www.psychopomoc.cz
Sms pro neslyšící	tísňová linka pro neslyšící		603 111 158 www.neslysici.cz
Liga za práva vozíčkářů		Bzenecká 23, 628 00 Brno	537 021 493 777 016 331 info@ligavozic.cz
Nádorová telefonní linka			800 222 322 224 920 935
Masarykův onkologický ústav			543 134 303
Oblastní Charita Brno	soc. právní poradna pomoc bezdomovcům	Žižkova 3, 602 00 Brno	545 210 672 charita@charitabrno.cz www.charitabrno.cz
Armáda spásy ČR - Centrum sociálních služeb Josefa Korbela	sociální služby lidem bez přístřeší a osobám ohroženým sociálním vyloučením	Mlýnská 25 a Staňkova 4, 602 00 Brno	543 212 530 www.armadaspasy.cz
MMB - odbor soc. péče	sociální prevence a pomoc	Křenová 20, 602 00 Brno	543 25 45 11 - 12
Policie ČR	prevence	Cejl 4/6, 611 38 Brno	974 625 229 974 625 227 www.policie.cz/web-prevence.aspx
Městská Policie Brno	primární prevence	Jamborova 20, 615 00 Brno	548 210 035 odb.prevence@mpbrno.cz
Ombudsman	Ochrance práv občanů	Údolní 39, 602 00 Brno	Tel: 542 542 888 Fax: 542 542 111 podatelna@ochrance.cz

Spolupráce na minimálním preventivním programu:

Ředitelka zařízení: Mgr. Renata Ježková

Zástupce ředitele: Mgr. Rudolf Soudek

Metodik prevence: Mgr. Roman Sed'a

Vedoucí učitelka: Mgr. Marie Svobodová

Vedoucí vychovatel: PhDr. Aleš Kočvara

Vypracováno v souladu s platnou legislativou:

STRATEGIE

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže v působnosti resortu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2013 – 2018
<http://www.msmt.cz/file/28077>
- Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 až 2018
<http://www.vlada.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/dokumenty/narodni-strategie/narodni-strategie-protidrogove-politiky-na-obdobi-2010-az-2018-71880/>

METODICKÉ POKYNY

- **MŠMT: Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016) a Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)**
- **Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních MŠMT ČR č. j.: 21 291/2010-28 od 1. 11. 2010 (přílohy upravované 1. 1. 2012)**
- **Metodický pokyn ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení (Čj.: 22294/2013-1)**
- **Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (Čj.: 14 423/99-22)**
- **Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (Čj.: 10 194/2002-14)**
- **Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků ve školách a školských zařízeních (Čj.: 29 159/2001-26)**
- **Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané (Čj.: 25 884/2003-24)**
- **Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení (Čj.: 22294 /2013-1.) červenec 2013**
- **Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem (IVP) v rámci řešení rizikového chování žáků čj. MSMT – 43301/2013 platnost/12/2013/**

Dále dokumentem:

- **Metodické doporučení č.j.: MSMT-1398/2015-1**
Rizikové chování ve školním prostředí
Příloha č. 14
Krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí, které přichází z vnějšího i vnitřního prostředí

VYHLÁŠKY

- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních a **její pozměňující novela č. 116/2011 Sb.**
- Vyhláška MŠMT č. 73/2005 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných. **Novela vyhlášky: č. 147/2011.**

ZÁKONY

- Zákon. č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), v platném znění **Novela školského zákona č. 472/2011 Sb.**
(<http://www.msmt.cz/dokumenty/novela-skolskeho-zakona-vyklady-a-informace>)
- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, v platném znění. **Zákon č. 383/2005 Sb.**, kterým se zákon č. 109/2002 mění.
(http://aplikace.msmt.cz/PDF/PKsb133_05.pdf)
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, v platném znění. **Novela zákona o návykových látkách - zákon č. 106/2011 Sb.**
(<http://www.drogyinfo.cz/index.php/content/download/138497/586786/file/sb0040-2011-106-2011.pdf>)
- Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů.
- Zákon č. 135/2006 Sb., na ochranu před domácím násilím (účinnost od 1. ledna 2007)